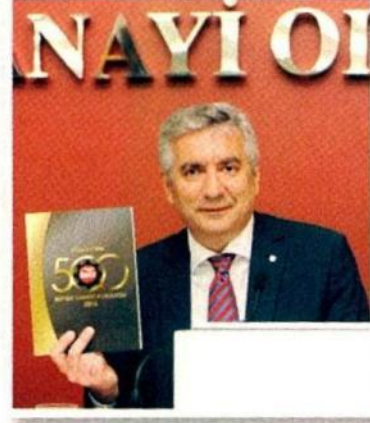

ISO, Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşunu açıkladı

Istanbul Sanayi Odası'nın (ISO) "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu - 2014 Yılı Araştırması" sonuçlarına göre, sanayinin zirvesinde yine 37 milyar 501 milyon TL'lik üretimden satışı ile Tüpraş yer aldı. ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, "Sanayinin esas faaliyet kârlarında ciddi oranda gerileme

yaşanması düşündürücü. Sanayicinin elde ettiği kârlılığın asla geri plana itilmemesi gerekli. Rapor, sanayi şirketlerinin teknoloji ve katma değere daha çok yönelmeleri gerektiği, finansman yönetiminin en az üretim kadar

önem kazandığı ve sanayisiz bir büyümenin sürdürülemeyeceği gerçeğini ortaya çıkardı."

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, rapora göre sanayinin esas faaliyet kârları açısından 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun performansında ciddi oranda gerileme yaşandığına dikkat çekti. Şirketlerin faaliyet kârının bir önceki yıla göre yüzde 6,4'e gerileyerek 30 milyar T'ye düştüğünü vurgulayan Bahçivan, "Bizim için esas olan sanayicinin faaliyetinden elde ettiği kârdır.

Sanayi üretiminde Anadolu devrimi!

Ekonomik ve politik açıdan gündemin hayli yoğun olduğu 6 aylık süreci neredeyse geride bırakmış, 2015 yılını yarlamış bulunuyoruz. Dünyadaki ekonomik gelişmeler ile yakın coğrafyamızda ortaya çıkan politik değişimlere bağlı olarak hareketli bir şekilde başlangıç yaptığımız yıla aynı şekilde, hareketliliği yüksek olan bir görünümde devam ediyoruz.

Bu süreçte, genel seçimler sonrasında ortaya çıkan politik tablo ile muhtemel senaryoları tartışırken, işletmelerimizin içinde bulunulan durumdan ne yönde etkilenebileceklerine ilişkin değerlendirmeler de yapıyoruz.

Son 12-13 yıllık süreçte sadece batı şehirlerimizdeki değil, Anadolu'nun her bir köşesindeki işletmelerimizin ülkemizdeki ekonomik ve siyasi istikrardan ciddi şekilde faydalandığını belirtmek gerekiyor.

Istanbul Sanayi Odası (ISO) tarafından 2014 yılına ilişkin olarak yayımlanan ve en büyük 500 sanayi kuruluşunu içeren ISO500 listesi, ülkemizde hâkim olan istikrar ortamı ile bölgesel gelişim arasındaki nedensel ilişkiyi de doğruluyor.

ISO tarafından hazırlanan listede Anadolu'dan 300 firma yer alıyor... Geçmişteki **ISO** listelerinde, ağırlık olarak batı illerimizdeki kuruluşlar yer alı, Anadolu kentlerimizde faaliyet gösteren işletmelerimiz ise kendilerine ancak "**ikinci 500** Büyük Sanayi Kuruluşu" listesinde yer bulabiliirdi.

Son yıllarda bu durumun değiştiğini, batıdaki işletmeler ile Anadolu işletmeleri arasındaki makasın daraldığını görüyoruz.

Öyle ki, 2008 yılı için hazırlanan listede İstanbul ile Anadolu işletmelerinin dağılımlarının yarı yarıya olduğu gözleniyorken, 2014 yılı için hazırlanan listede dağılımın Anadolu işletmeleri lehine geliştiği ve her 5 firmadan 3'ünün Anadolu kentlerinde yer aldığı görülmüştür.

Özetle, hem üretim hem de ihracat açısından Anadolu illerimizin ülke ekonomimize sağladığı katma değer in her

geçen gün artıyor olduğunu görüyoruz. Bu süreçte, İstanbul, Kocaeli, İzmir gibi sanayi altyapısı gelişmiş kentlerimizin dış ticaret açığı genişliyorken, Gaziantep, Sakarya, Denizli ve Kayseri gibi Anadolu illerimizin ise dış ticaret fazlası vererek, dış ticaret dengesine olumlu yönde katkıda bulunduğunu gözlemliyoruz.

LİSTEDEKİ İŞLETMELER 2014 YILINDA NASIL

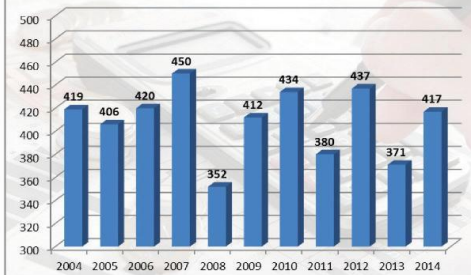
PERFORMANS GÖSTERDİ?

ISO'nun araştırmasına göre ilk 500 listesinde yer alan sanayi kuruluşlarının 2014 yılındaki net satışları bir önceki yıla kıyasla %3,9 artarak 473 milyar liraya çıkmış bulunuyor. Aynı şekilde, listedeki işletmelerin toplam dönem kârlarının bir önceki yıla kıyasla %22,4 artarak 27 milyar liraya yükseldiği de gözlerden kaçmıyor.

Öte yandan, toplam faaliyet kârı açısından şirketlerin bir önceki seneye kıyasla daha düşük performans gösterdiğini görüyoruz. Öyle ki, toplam faaliyet kârı düzeyinin %16,4 azaldığı ve 30 milyar liraya gerilediği karşımıza çıkıyor. Kurlardaki hareketlilik ve konjonktürel faktörlerin etkisiyle ortaya çıkan bu duruma karşın, 2014 yılı içerisinde zarar eden şirket sayının ise 129'dan 83'e düştüğünü ve listede yer alan şirketlerin sağladığı istidamın %5,3 artış ile 580 bine çıktığını da belirtmek gerekiyor.

Netice itibarıyla, bir süredir içinde bulunulan küresel durgunluğa rağmen ISO500'de yer alan sanayi kuruluşlarının satışlarını arttırmış olması ekonomimiz açısından olumlu bir tablo çiziyor olsa da, üretimi yapılan sanayi mallarının yapısı ve markalaşma noktasındaki eksiklikler itibarıyla henüz istenilen seviyelere gelemediğimizi görüyoruz. Durumu bu açıdan ele alınca, önümüzdeki süreç açısından sanayi kuruluşlarımızın, kendilerine has vizyon oluşturarak küresel pazarda tanınırlığı olan markalara sahip olmalarının ve katma değeri ile teknoloji düzeyi yüksek üretime yönelmelerinin hayati bir öneme sahip olduğunu ifade edebiliyoruz.

Yıllara Göre Kar Eden Kuruluş Sayısı / ISO500

METİNER SEZER EKOPOLİTİK

metiner.sezer@tg.com.tr

Ekonominin engelleri

Dost düşman herkes kabul ediyor ki, Türkiye ekonomisinin büyüme performansı gayet iyi. Harekete geçirme sınırlılığı var!

Türkiye'nin ekonomik büyüme performansı, en az Çin ya da Hindistan kadar fazla; hatta onlardan da yüksek. Fakat bu potansiyeli bir türlü harekete geçiremiyor. Yönetim zaafı mani oluyor buna.

- Türkiye'nin iç tasarrufu oldukça düşük ama yabancı sermaye çekme kapasitesi yüksek. Yabancı sermaye çekmesi için ise hukuki boşlukları doldurması gerekiyor.
- Sanayici pahalı borçlanıyor. Türkiye riski yüksek bir ülke çünkü. Riski düşük ülkeler arasına girmesi lazım; bu da ancak güvenle sağlanır.
- İhracatta elde ettiği katma değer düşük ama teknoloji yatırımı yapıp arttırması mümkün. Bunun için de Ar-Ge yapması ve inovatif düşünmesi gerekiyor.

Partilerin ekonomi politikası

7 Haziran 2015 Genel Seçimlerinin Türkiye'ye kazandırdıklarından biri de siyasi partilerin ekonomiye bakışlarının yapıcı olması. Hepsini de kurulacak herhangi bir koalisyon hükümetinin ekonomi yönetiminin uyum içinde çalışabileceği sinyali verdiler. Problemi ve çareyi biliyorlar.

Ayrıca ekonomiyi yönetenlerin, iş adamının kâr nerde ise oraya gittiğini ha-

tırdan çıkarmamaları gerekiyor. Devlet "inşaat sektörüyle büyümeyi planladı" iş adamı inşaatçı oldu. Katma değeri yüksek üretimle büyümeyi hedeflerse, katma değeri yüksek üretim çareleri arar. Teşvik ve destek nerede ise oraya gitmek, aklın gereği! Hükümetlerin bu yolu iyi planlaması ve ülke ekonomisine kalıcı fayda sağlayan stratejiler çizmesi gerekiyor.

Sanayinin durumu ne?

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) açıkladığı "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" raporu üzerinde durulması gereken noktalar var. En başta üretim tabii. **İSO 500**'ün **2014 yılında** hem üretim hem de katma değer bakımından **2013'e** kıyasla küçüldüğü görülüyor. Ki, neresinden bakarsanız bakın tehlikedir bu!

2014 yılında Türkiye'nin millî geliri **yüzde 2.9** oranında artış gösterirken sanayi sektörü

yüzde 3.8 büyüdü.

İSO 500'ün 2014 ihracat performansı da düşük! Türkiye ihracatı **yüzde 3.8** artarken, **İSO 500**'ün ihracatı **yüzde 3.1** oranında geriledi.

Bu duruma rağmen **İSO 500**'ün kârlılık göstergelerinin **2013'e** göre iyileştiği görülüyor. Bu iyileşme şirketlerin üzerindeki finansman yükünün hafiflemesinden kaynaklanan bir iyileşme.

Sanayici nasıl kazandı

İş dünyası finans yönetimini, paradan para kazanmayı öğrendi. **İSO 500** şirketleri **2014 yılında** finansman yüklerini azalttılar, kurdan para kazandılar ve seneyi kârlı kapattılar. Ancak, işletmelerin esas faaliyet alanlarından para kazanmaları lazım. Faaliyet dışı kârla ayakta duran işletmenin ne kendisine hayrı olur, ne ekonomiye.

Bahçıvan ne diyor?

İSO Başkanı Erdal Bahçıvan son yıllarda Türkiye'nin yeni bir büyüme hikâyesine ihtiyaç duyduğunun altını çiziyor ve Ar-Ge yatırımlarına ağırlık vermek gerektiğini söylüyor. **İSO 500**'te Ar-Ge harcamaları **binde 5,1**'den **binde 7,4**'e yükseldi. Yüksek teknolojinin payı ise **yüzde 2,6**'dan **yüzde 3,9**'a yükseldi. **Bahçıvan**'ın dediği gibi "Bu gelişmeler henüz yeterli olmasa da umut verici."

ERKUNT TRAKTÖR

Devler liginde 5 basamak yükseldi

ERKUNT Traktör, **İstanbul Sanayi Odası**'nın (ISO) açıkladığı '500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2014' listesinde bu yıl 371'inci sırada yer aldı. Türkiye'nin ilk yerli traktörünü yaratırken bir iz bırakma hedefiyle kolları sıvadıklarını kaydeden Erkunt Traktör Yönetim Kurulu Başkanı Zeynep Erkunt Armağan, bu yolda kendini sürekli geliştiren ve bir öncekinden daha iyi traktör üreten bir firma olmayı istediklerini söyledi. ISO 2014 listesinde bir önceki yıla göre 5 basamak tırmanarak 371'inci sırada yer aldıklarını ve en büyük 500 kuruluşu arasında yer almanın kendileri için itici bir güç olduğunu kaydeden Armağan, "Kısa zamanda çok büyük başarılarla imza attık. Erkunt, henüz 6 yaşındayken, Türkiye'de pazar 3'üncülüğüne yükseldi. Dünyadaki 85 traktör markası arasından 30'unu geride bırakıp dünya 56'ncısı oldu. Başarı çıtamızı sürekli yukarıya taşıyoruz. Şimdi de yeni logomuzu çiftçilerimizin beğenisine sunduk. Logomuz; azimli, güçlü, en azla yaşayabilen, en kıymetli ürünü veren, geçilemez yollardan geçebilen ve Ankaralı olma özelliklerini taşıyor" diye konuştu.